

Розділ 12. Ділення на одноцифрове число

Дата: 13.02.2025

Клас: 4 – Б

Предмет: *Математика*

Вчитель: Таран Н.В.

Тема: *Властивості частки та застосування їх в обчисленнях. Заміна діленого сумами зручних доданків. Розв'язування задач на рух. Складання і розв'язування рівнянь. Повторення. Задачі на зведення до одиниці*

Мета: вдосконалювати навички обчислювати вирази, пригадати властивості частки; вчити ділити числа частинами; виробляти культуру математичних записів; розвивати логічне мислення, пам'ять, творчу активність учнів; виховувати доброзичливість, уважність, самостійність, інтерес до математики; створити мотивацію до подальшого вивчення предмета.

Сьогодні
12.02.2025

Організація класу

**Любі друзі, час настав,
Кличе нас до нових справ.
Отож часу не гаймо,
Добрі справи починаймо!**

Сьогодні
12.02.2025

Усний рахунок

$$25 + 69 = 94$$

$$89 - 16 = 73$$

$$53 + 65 = 118$$

Сьогодні
12.02.2025

Обчисли

$$20 \cdot 6 = 120$$

$$5 \cdot 60 = 300$$

$$25 \cdot 4 = 100$$

$$12 \cdot 30 = 360$$

$$300 \cdot 4 = 1200$$

$$6 \cdot 300 = 1800$$

$$33 \cdot 2 = 66$$

$$200 \cdot 4 = 800$$

Принади́йте лю́того
Класна́ робота́

9 0 5 4 9 0 5 4 9 0 5 4 9 0 5 4 9 0 5 4

Сьогодні
12.02.2025

Рухлива вправа

РУХЛИВА

ВПРАВА

Сьогодні
12.02.2025

**Робота з
підручником
з математики
Григорія Лищенко
с. 44**

Сьогодні
12.02.2025

Прочитай пояснення про дії ділення

Діленням називають дію, за допомогою якої за добутком двох множників і одним із цих множників знаходять другий множник.

$$80 \cdot 3 = 240 \quad 240 : 3 = 80$$

**Число 240 називають *діленим*, 3 - *дільником*, 80 - *часткою*.
У множині натуральних чисел дія ділення не завжди виконується. Наприклад, щоб поділити 50 на 6, треба знайти таке число x , для якого $6 \cdot x = 50$. Такого натурального не існує, бо $6 \cdot 8 = 48$, а $6 \cdot 9 = 54$. У множині натуральних чисел завжди можливе ділення з остачею: $50 : 6 = 8(\text{ост. } 2)$.**

Наведіть власні приклади на ділення без остачі та з остачею. Перевірте одне одного.

1. Щоб поділити число на добуток двох чисел, достатньо, якщо можливо, поділити це число на один із множників, а потім результат поділити на другий множник.

$$120 : (2 \cdot 3) = 120 : 2 : 3 = 60 : 3 = 20$$

2. Щоб поділити суму чисел на дане число, достатньо, якщо можливо, поділити кожний доданок на це число й додати здобуті частки.

$$(48 + 36) : 6 = 48 : 6 + 36 : 6 = 8 + 6 = 14$$

3. Щоб поділити різницю чисел на дане число, достатньо, якщо можливо, поділити на це число зменшуване та від'ємник, а потім від першої здобутої частки відняти другу.

$$(90 - 21) : 3 = 90 : 3 - 21 : 3 = 30 - 7 = 23$$

Ці властивості частки застосовують в обчисленнях.

$$144 : 6 = 144 : (2 \cdot 3) = 144 : 2 : 3 = 72 : 3 = 24$$

$$216 : 4 = (200 + 16) : 4 = 200 : 4 + 16 : 4 = 50 + 4 = 54$$

$$196 : 4 = (200 - 4) : 4 = 200 : 4 - 4 : 4 = 50 - 1 = 49$$

Сьогодні
12.02.2025

Чому дорівнює частка:

якщо дільник дорівнює 1?

тоді частка дорівнює
діленому

якщо ділене дорівнює 0?

тоді частка дорівнює 0

якщо дільник дорівнює
діленому?

тоді частка дорівнює 1.

Сьогодні
12.02.2025

Заміни ділене сумами зручних доданків і виконай ділення.
Перевір множенням.

$$693 : 3 = 690 : 3 + 3 : 3 = 230 + 1 = 231$$

$$\begin{array}{r} \times 231 \\ \underline{3} \\ 693 \end{array}$$

$$836 : 4 = 800 : 4 + 36 : 4 = 200 + 9 = 209$$

$$\begin{array}{r} \times 209 \\ \underline{4} \\ 836 \end{array}$$

$$645 : 5 = 600 : 5 + 45 : 5 = 120 + 9 = 129$$

$$\begin{array}{r} \times 129 \\ \underline{5} \\ 645 \end{array}$$

Сьогодні
12.02.2025

Заміни ділене сумами зручних доданків і виконай ділення.
Перевір множенням.

246 : 6

= 240:6+6:6

= 40+1

= 41

$$\begin{array}{r} 41 \\ \times 6 \\ \hline 246 \end{array}$$

450:6

= 420:6+30:6

= 70+5

= 75

$$\begin{array}{r} 75 \\ \times 6 \\ \hline 450 \end{array}$$

Проїхав - 36 км - 3 год - ? км/год

Зможе проїхати - ? км - 2 год - ? км/год, на 2 км/год більше

1) Якою була швидкість хлопчика спочатку?

2) Якою стала швидкість хлопчика потім?

3) Яку відстань він подолає за 2 год?

Проїхав - 36 км - 3 год - ? км/год

Зможе проїхати - ? км - 2 год - ? км/год, на 2 км/год більше

1) $36 : 3 = 12(\text{км/год})$ - швидкість хлопчика спочатку.

2) $12 + 2 = 14(\text{км/год})$ - нова швидкість.

3) $14 \cdot 2 = 28(\text{км})$

Відповідь: хлопчик зможе проїхати 28 км.

Увесь шлях - 5 год - 60 км

Половину шляху - ? км - 15 км/год - ? год) на ? км/год менша
II половину шляху - ? год - ? км/год

- 1) Чому дорівнює половина шляху?
- 2) За який час подолали I половину шляху?
- 3) Скільки часу витрачено на II половину шляху?
- 4) Якою була швидкість на другій половині дорозі?
- 5) На скільки зменшилася швидкість електромопеда?

Увесь шлях - 5 год - 60 км

Половину шляху - ? км - 15 км/год - ? год) на ? км/год менша
II половину шляху - ? год - ? км/год

- 1) $60 : 2 = 30(\text{км})$ - половина шляху.
- 2) $30 : 15 = 2(\text{год})$ - на першу половину шляху.
- 3) $5 - 2 = 3(\text{год})$ - на другу половину шляху.
- 4) $30 : 3 = 10(\text{км/год})$ - швидкість на другій половині шляху.
- 5) $15 - 10 = 5(\text{км/год})$

Відповідь: на 5 км/год.

Сьогодні
12.02.2025

Обчисли

594 : 3 513 : 9 378 : 6 759 : 3

$$\begin{array}{r} 594 \overline{) 3} \\ \underline{3} \\ 29 \\ \underline{27} \\ 24 \\ \underline{24} \\ 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 513 \overline{) 9} \\ \underline{45} \\ 63 \\ \underline{63} \\ 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 378 \overline{) 6} \\ \underline{36} \\ 18 \\ \underline{18} \\ 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 759 \overline{) 3} \\ \underline{6} \\ 15 \\ \underline{15} \\ 9 \\ \underline{9} \\ 0 \end{array}$$

Сьогодні
12.02.2025

Склади рівняння та розв'яжи

1) Невідоме число
зменшили в 3 рази, а потім
результат збільшили на 240 і
одержали 720.

$$x : 3 + 240 = 720$$

$$x : 3 = 720 - 240$$

$$x : 3 = 480$$

$$x = 480 \cdot 3$$

$$\underline{x = 1440}$$

$$1440 : 3 + 240 = 720$$

$$720 = 720$$

2) Число 640 зменшили на
добуток невідомого числа й
числа 8. Одержали 240.

$$640 - x \cdot 8 = 240$$

$$x \cdot 8 = 640 - 240$$

$$x \cdot 8 = 400$$

$$x = 400 : 8$$

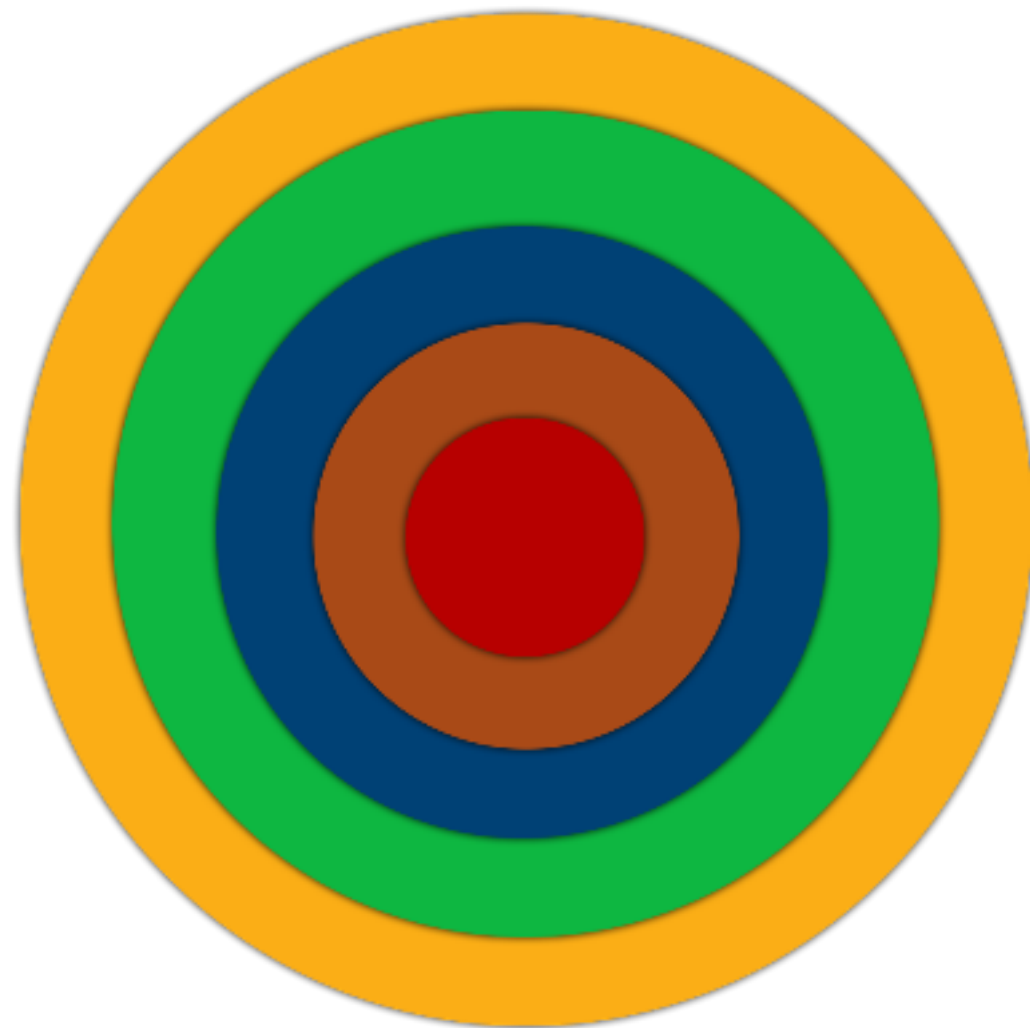
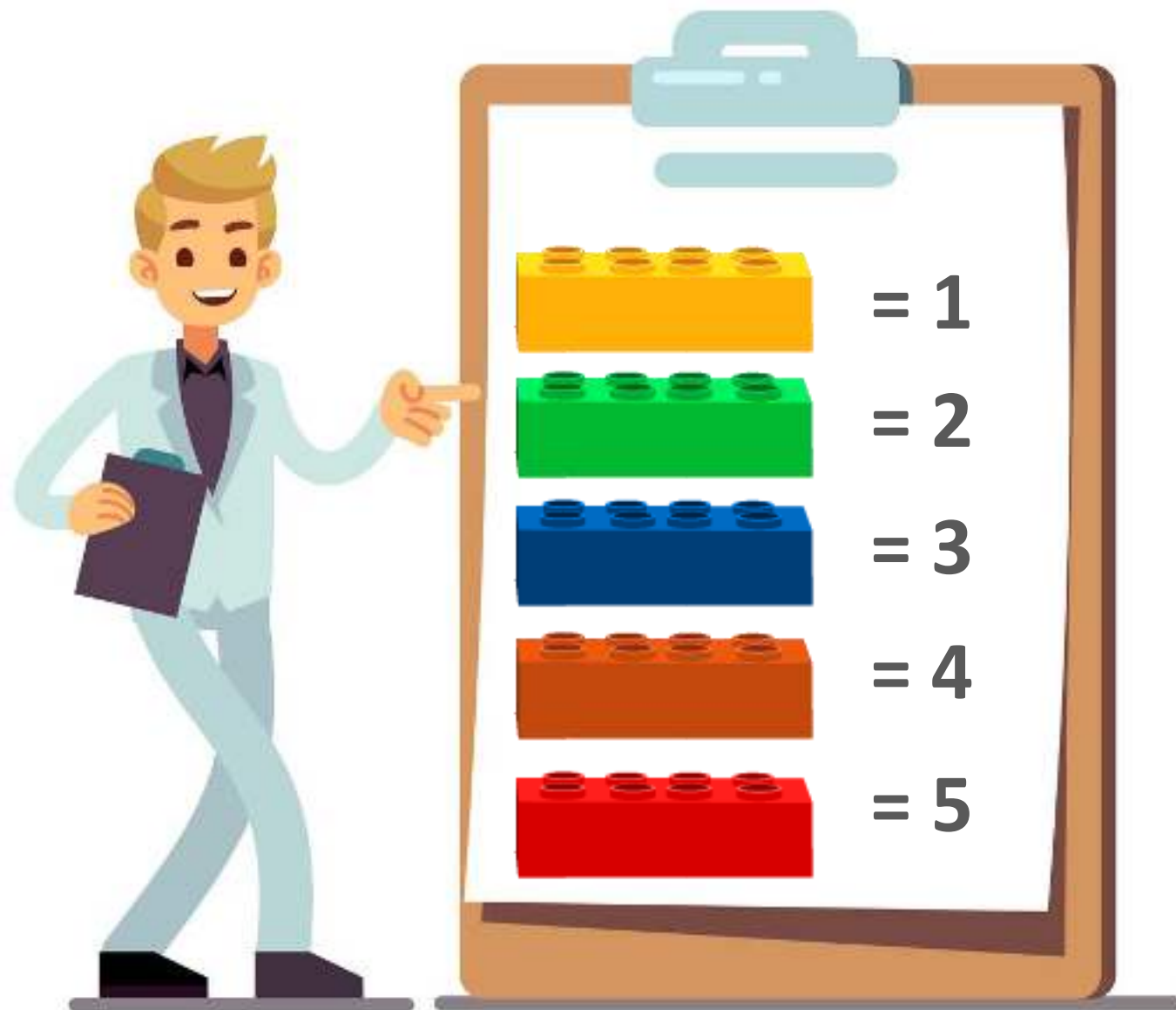
$$x = 50$$

$$640 - 50 \cdot 8 = 240$$

$$240 = 240$$

Сьогодні
12.02.2025

Рефлексійна мішень. «Влуч» цеглинкою LEGO в мішень та оціни урок.

Сьогодні
12.02.2025

Домашнє завдання

**Задача № 238, приклади № 239
(письмово).**

***Фотозвіт виконаної роботи
надсилай на освітню платформу
Human.***

Бажаю успіхів у навчанні!

Задача 238

Пройшли всього – 31 км

4 год – 4 км/год - ? км

? год – 5 км/год - ? км, решта

} ? год

Міркування:

- 1) Скільки пройшли туристи за 4 год?
- 2) Скільки пройшли потім?
- 3) Скільки часу витратили на решту шляху?
- 4) Скільки часу були туристи в дорозі?